

«Бекітемін»

АК «ОҚМА» Ректоры,
Ж.Сейтжанова

2025 ж.

SOUTH KAZAKHSTAN
MEDICAL
ACADEMY

РЕЗИДЕНТУРАНЫҢ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ
7R01140

«ФИЗИКАЛЫҚ МЕДИЦИНА ЖӘНЕ ОҒАЛТУ (ЕРЕСЕКТЕР, БАЛАЛАР)»

Шымкент, 2025 ж.

7R01140 «Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)» білім беру бағдарламасы «Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия» кафедрасы мүшелерімен әзірленген.

Кафедра меңгерушісі, профессор, м.ғ.к. Н.А. Жаркинбекова
Хаттама № 8 «18» «03» 2015 ж.

Жұмыс берушімен келісілді:

Шымкент қ. оңалту бойынша штаттан тыс бас маманы,
оңалту бөлімінің меңгерушісі
Облыстық Клиникалық аурухана

Р.С.Токмурзаева

«Терапиялық профиль бойынша» АҚ отырысында талқыланған

АҚ төрағасы, доцент

Ж.А. Кауызбай
Хаттама № 4 «21» «04» 2025 ж.

Клиникалық Кеңеспен мақұлданған

Төрағасы, профессор

Б.К. Нурмашев
Хаттама № 8 «25» «04» 2025 ж.

Ғылыми Кеңеспен бекітілген

Хаттама № 13 «22» «05» 2025 ж.

Білім беру бағдарламасының төлқұжаты

1. **Білім беру бағдарламасының миссиясы:** Бәсекеге қабілетті кадрларды дайындау, оқу нәтижелеріне қол жеткізу үшін резидент-дәрігерлердің қажеттіліктерін қанағаттандыру, денсаулық сақтау жүйесін және қоғамды жоғары білікті реабилитолог дәрігерлермен қамтамасыз ету саласындағы танымал көшбасшы болу.

2. **Білім беру бағдарламасының мақсаты:** Балалар мен ересектерге мамандандырылған, жоғары білікті реабилитациялық көмекті өз бетінше көрсететін физикалық медицина және реабилитологтың кәсіби дағдылары бар дәрігерлерді даярлау.

3. БББ негіздемесі

Медициналық ұйымдардың медициналық оңалту мамандарына қажеттілігі денсаулық сақтау жүйесін халықаралық, ұлттық және өңірлік деңгейде дамытудың негізгі стратегиялары мен бағдарламаларын ескере отырып, ең алдымен өңірлік деңгейде реабилитолог дәрігерлерді ашу және оқыту қажеттілігінің негіздемесі болып табылады. Медициналық оңалтуды тиімді пайдалану деңгейін арттыру мақсатында деңгейлер.

4. **Кәсіби стандарт, оның негізінде білім беру даярлығы әзірленген бағдарламасы.**

«Медициналық оңалту» кәсіби стандарты (жоба)

Қазақстан Республикасындағы халықты медициналық оңалтуды типтік ұйымдастыру. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2022 жылғы 4 шілдегі №ҚР ДСМ-63 бұйрығы.

5. **Кәсіби қызмет саласы.** Денсаулық сақтау

6. **Кәсіби қызметтің объектісі.** Стационарлық және амбулаториялық көмек көрсететін медициналық ұйымдар, Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау жүйелері

Білім беру бағдарламасының мақсаттары:

- физикалық медицина мен реабилитацияның теориялық мәселелерін тереңдетіп дамыту;
- заманауи диагностикалық принциптерде тәжірибелік дағдыларды жетілдіру, дәлелді медицина тұрғысынан тексеру нәтижелерін түсіндіру, операцияға дейінгі дайындық әдістері мен операцияларды орындау әдістері;
- әртүрлі жағдайлар мен аурулар бойынша білікті медициналық көмекті өз бетінше көрсету.

4. Негізінде білім беру бағдарламасы әзірленген кәсіптік стандарт: «Медициналық оңалтуды жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 4 шілдегі №ҚР ДСМ-63 бұйрығы. Денсаулық сақтау жүйесінде медициналық оңалтуды жүргізу қағидаларын, сондай-ақ медициналық оңалтуды жүргізу қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 4 шілдегі №ҚР ДСМ-63 бұйрығы.

5. **Кәсіби қызмет саласы:** Денсаулық сақтау саласы.

6. **Кәсіби қызмет нысаны:** Стационарлық және амбулаторлық-емханалық көмек көрсететін медициналық ұйымдар, Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау жүйесі.

Білім беру бағдарламасы туралы ақпарат

№	Атауы	Ескертпе
1	Тіркеу саны	7R09100107
2	Оқу аймағының кодымен жіктелуі	7R091 Денсаулық сақтау
3	Дайындау бағытының кодымен жіктелуі	R040 Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)
4	Оқу білім бағдарламасының тобы	7R01140 Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар) (резидентура)
5	Оқу білім бағдарламасының аттары	7
6	ОББ түрлері	7
7	МСКО бойынша деңгейі	7
8	НРК бойынша деңгейі	7
9	ОРК бойынша деңгейі	7
10	ОББ негізгі ерекшеліктері	Кәсіби стандартқа сәйкес
	ВУЗ-партнер (СОП)	
	ВУЗ-партнер (ДДОП)	
11	Құзыреттердің тізімі	КК1.Науқасты қадағалау: емдеу жоспарын анықтайды және оның тиімділігін физикалық медицина деңгейінде дәлелді тәжірибеге сүйене отырып бағалайды және әртүрлі жүйелердің және жалпы адам ағзасының аурулары бар науқастарға оңалту көмегін көрсету. КК2.Байланыс және ынтымақтастық: емделуші үшін ең жақсы нәтижелерге қол жеткізу үшін оңалту көмегін қажет ететін пациентпен, оның қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау мамандарымен тиімді әрекеттеседі. КК3. Кәсібилік: физикалық медицина және оңалту күтімі деңгейінде қауіпсіздік пен сапаның ең жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін тәуекелдерді бағалайды және ең тиімді әдістерді пайдаланады. КК4.Қоғамдық денсаулық сақтау: «Дене медицинасы және оңалту» мамандығы бойынша Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау жүйесінің құқықтық және ұйымдастырушылық

		шеңбері шеңберінде жұмыс істейді, төтенше жағдайларда негізгі көмек көрсетеді, денсаулық сақтау саласын жақсарту бойынша саясатты іске асыру үшін кәсіби аралық топтардың құрамында жұмыс істейді. ұлт денсаулығы. KK5. Зерттеу: Сәйкес зерттеу сұрақтарын құрастырады, физикалық медицина және реабилитация бойынша кәсіби әдебиеттерді сыни тұрғыдан бағалайды, күнделікті қызметте халықаралық мәліметтер базасын тиімді пайдаланады, зерттеу топтарына қатысады. KK6. Оқыту және дамыту: Өз бетінше үйренеді және кәсіби топтың басқа мүшелерін белсенді түрде оқытады.
8	Оқу нәтижелері	ОН1 Аурулар мен әртүрлі жағдайларда (хирургиялық араласулар, жарақаттар және т.б.) адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуын анықтау бойынша диагностикалық шараларды жүргізеді. және физикалық медицина мен реабилитациядағы функционалдық диагностика. ОН2 Пациент үшін жақсы нәтижелерге қол жеткізу үшін оңалту көмегіне мұқтаж пациентпен, оның айналасымен, Денсаулық сақтау мамандарымен тиімді өзара іс-қимыл жасай алады. ОН3 Мүгедектерді медициналық оңалтудың (абилитацияның) жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде оңалту әлеуетін ескере отырып, адам ағзасының құрылымдары мен функциялары бұзылған науқастарды медициналық оңалту бойынша шараларды тағайындайды. ОН4 «Дене медицинасы және оңалту» мамандығы бойынша Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау жүйесінің құқықтық және ұйымдастырушылық негіздерінде ұйымдастырады, жұмыс істейді, медициналық құжаттаманы, медициналық және статистикалық ақпаратты басқаруға қатысады, төтенше жағдайлар кезінде негізгі көмек көрсетеді, ұлт денсаулығын нығайту саясатын іске асыру бойынша кәсіптік ұжымдар құрамында жұмыс істейді. ОН5 Сәйкес зерттеу сұрақтарын тұжырымдай алады, физикалық медицина және реабилитология бойынша кәсіби әдебиеттерді сыни бағалай алады, өзінің күнделікті қызметінде Халықаралық

		дерекқорларды тиімді пайдалана алады, зерттеу тобының жұмысына қатыса алады. ОН6 Өз бетінше білім алады, кәсіби деңгейін үздіксіз дамытады, кәсіби білімін жетілдіреді және кәсіби ұжымның басқа мүшелерін оқытады, пікірталастарға, пікірсайыстарға белсенді қатысады, ғылыми зерттеулерге шолу жасайды және халықаралық, отандық конференцияларда және медициналық оңалту саласындағы үздіксіз кәсіби дамудың басқа нысандарында баяндама жасайды.
13	Оқыту түрі	<i>Күндізгі</i>
14	Оқыту тілі	<i>Қазақ және орыс</i>
15	Кредиттер көлемі	Барлығы 140 кредит Оның ішінде: 1. Теориялық оқыту-134 кредит 2. Аралық аттестаттау- 4 кредит 3. Қорытынды аттестаттау-2 кредит
16	Берілетін біліктілік	дәрігер-физикалық медицина және оңалту
17	Кадрларды даярлау бағытына арналған лицензияға қосымшаның болуы	KZ 36LLA00011387
18	БББ аккредитациясының болуы	Бар
19	Аккредиттеу органының атауы Аккредитацияның жарамдылық мерзімі	ҰААО 10.06.2022ж. -09.06.2027ж
20	Пәндер туралы мәлімет	А.2-қосымша

А.1-қосымша

Жалпы білім беру бағдарламасының оқу нәтижелерін әзірленіп жатқан құзыреттермен салыстыруға арналған матрица

	ОН1	ОН2	ОН3	ОН4	ОН5	ОН6
Б1	+	+	+			
Б2		+		+		
Б3			+		+	
Б4				+		
Б5					+	
Б6						+

А.2-қосымша

Құзыреттілік/оқыту нәтижесіне қол жеткізу матрицасы

№	Пән атауы	Пәннің қысқаша сипаттамасы	Цикл (БД, ПД)	Компоне нт (МК, ВК, КВ)	Кре ди тте р сан ы	Қалы птаст ырыл атын Оқыт у нәтиж елері (кодта р)
1	Емдік физикалық факторлар	Оңалту көмегін қажет ететін науқаспен, оның қоршаған ортасымен тиімді өзара іс-қимыл жасайды, емдік физикалық факторларды ескере отырып, медициналық оңалту шараларын тағайындайды, функциялары, адам ағзасының құрылымдары және адам ағзасының тіршілік әрекетінің шектелуі бар науқастарды медициналық оңалтудың тиімділігі мен қауіпсіздігін, оның ішінде оңалтудың медициналық әлеуетін іске асыру кезінде, оның ішінде оңалту бағдарламасын іске асыру кезінде жүргізеді және бақылайды.	Беп	МК	18	ОН2 ОН3 ОН4
2	Емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия)	Адам ағзасының қызметтері мен құрылымдарының бұзылыстарын және тіршілік әрекетінің кейінгі шектеулерін анықтауға бағытталған диагностикалық шаралардың білімі мен практикалық дағдыларын, сонымен қатар функционалдық диагностиканы жүргізеді. Медициналық оңалту іс-шараларын – кинезиотерапиясын, науқастарды медициналық оңалтудың тиімділігі мен қауіпсіздігін, жеке медициналық оңалту бағдарламаларын немесе мүгедектерді оңалтуды жүзеге асыру кезінде оңалту	Беп		18	ОН1 ОН2 ОН3

		әлеуетін ескере отырып тағайындайды, жүргізеді және бақылайды.		МК		
3	Тірек-қимыл аппаратын қалпына келтіру	Жарақаттардың сипатына және функционалдық бұзылыстарға байланысты тірек-қимыл аппаратын қалпына келтірудің жалпы көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері. Тірек-қимыл аппаратын қалпына келтіруді әртүрлі физиотерапиялық процедуралармен және жаттығу терапиясымен біріктіру. Тірек-қимыл аппаратының реабилитациясының жіктелуі. Балалардағы ерекшеліктері.	БеП	МК	18	ОН2 ОН3
4	Эрготерапия	Медициналық оңалтудағы Эрготерапия. Эрготерапияның мақсаты мен міндеттері. Эрготерапияны қолдану салалары. Оккупациялық терапия. Психикалық ауруларды емдеудегі Эрготерапия. Эрготерапия және оңалту. Эрготерапия қолданылатын функционалдық бұзылулар, оны қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Әр түрлі генездегі өзін-өзі күту бұзылыстарына арналған әдістер, әдістер және жаттығулар жиынтығы.	БеП	МК	10	ОН2 ОН3
5	Физикалық медицина және реабилитация негіздері	Медициналық оңалту туралы түсінік. Медициналық оңалтудағы дәрігерлік бақылау. Медициналық оңалту әдістері мен құралдары. Медициналық көмек көрсетудің әртүрлі кезеңдерінде оңалту іс-шараларын ұйымдастырудың ерекшеліктері. Оңалтудың медициналық-әлеуметтік бағыттары. Оңалту түрлері. Бағалау Құралдары: оңалту мектептері. Физикалық өнімділікті бағалау әдістері және физикалық өнімділік деңгейін арттыру әдістері. Медициналық оңалтуды жүргізудің негізгі қағидаттары.	БеП		16	ОН4 ОН6

				МК		
6	Педиатриядағы реабилитация	ҚР балаларға емдеу-алдын алу көмегін ұйымдастыру. Перинаталдық және нәресте өлімі. Педиатриядағы дәлелді медицина. Неонатологияның өзекті мәселелері. Ерте және үлкен жастағы патологияның өзекті мәселелері: балалардың онкологиялық, гематологиялық, иммунологиялық патологиясы, тұқым қуалайтын аурулар, тыныс алу жүйесінің аурулары, жүрек-тамыр (операциядан өткен) және т.б. Педиатриядағы диагностиканың функционалды әдістері. Балаларды оңалту/абилитациялауды ұйымдастыру. Сенсомоторлы даму бұзылыстарын, қозғалыс бұзылыстарын диагностикалау және қазіргі заманғы бағалау құралдарын пайдалана отырып оңалту/абилитациялау перспективаларын бағалау. Техникалық оңалту құралдарын таңдауды және оларды пайдалануға үйретуді қоса алғанда, қозғалыс, сенсорлық оңалту/абилитациялау бағдарламаларын әзірлеу.	БеП	МК	12	ОН1 ОН2 ОН3
7	Функционалды қ диагностика	Реабилитологиядағы функционалды диагностиканың түрлері. Жасанды интеллект технологияларын қолдану. Электронейромиография (ЭНМГ), электроэнцефалография (ЭЭГ), транскраниальды магниттік стимуляция (ТМС), велоэргометрия, бұлшықет-қолмен тестілеу, нервтердің, бұлшықеттердің, буындардың ультрадыбыстық зерттеуі. Функционалды диагностика әдістерін қолдану мақсаты. Физикалық өнімділікті бағалау әдістері және физикалық өнімділік деңгейін арттыру әдістері.	БеП	МК	8	ОН1 ОН2 ОН3
8	Нейрореабилитация	Ересектер мен балалардағы орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар науқастарды оңалту. Жасанды интеллект технологияларын қолдану. ОЖЖ перинаталдық	БеП		18	ОН1 ОН3 ОН5

		закымданулары кезіндегі медициналық оңалту. Ми қан айналымы бұзылған кездегі емдік дене шынықтыру. Церебральды сал ауруы, паркинсонизм, перифериялық паралич, нейротравма және нейроинфекция салдары үшін медициналық оңалту.		МК		ОН6
9	Кардиологиялық реабилитация	Операциядан кейінгі әртүрлі кезеңдерде кеуде қуысы мүшелеріне операциялық араласудан кейін науқастарды оңалту (көрсеткіштер, қарсы көрсеткіштер, оңалту бағдарламасының мазмұны). ЖИА, миокард инфарктісі кезіндегі ЕДШ. Ересектер мен артериялық гипертензиясы бар, өкпе гипертензиясы бар балаларды оңалту әдістері. Кардиомиопатиясы бар науқастарды оңалту. Аортокоронарлық шунттау операциясын өткерген ЖИА науқастарын оңалту. Тыныс алу органдарының аурулары кезінде ЕДШ клиникалық-физиологиялық негіздемесі. Тыныс алу мүшелерінің ауруларын оңалту әдістері. Бронх демікпесі, өкпеге хирургиялық араласу кезінде жаттығу терапиясы. Тыныс алу органдарының аурулары кезінде емдік бассейндегі ЕДШ. Тыныс алу органдарының ауруларына арналған Массаж. Жұқпалы аурулардан кейін қалпына келтіру кезеңінде ЕДШ жұқпалы ауруларынан кейінгі мүмкін асқынулар. Covid-19-дан кейін қалпына келтіру.	БеП		8	ОН1 ОН3 ОН5 ОН6
10	Пульмонологиялық реабилитация	Пневмонияға арналған жаттығу терапиясы. Жасанды интеллект технологияларын қолдану. Бронх-өкпе патологиясы бар ересектер мен балалардағы оңалту әдістері. Ауырлық дәрежесіне байланысты бронх демікпесі бар науқастарды реабилитациялау (көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, оңалту бағдарламасының мазмұны).	БеП	МК	8	ОН1 ОН3 ОН5 ОН6
	Барлығы				134	

11	Тыныс алу органдарының аурулары бар науқастарды медициналық оңалту	Тыныс алу органдарының аурулары кезіндегі жаттығу терапиясының клиникалық және физиологиялық негіздемесі. Тыныс алу органдарының ауруларын оңалту әдістері. Жасанды интеллект технологияларын қолдану. Бронх демөкпесі үшін жаттығу терапиясы, өкпеге хирургиялық араласу. Тыныс алу органдарының аурулары кезіндегі емдік бассейндегі ЕДШ. Тыныс алу органдарының ауруларына арналған Массаж. Жұқпалы аурулардан кейінгі ықтимал асқынулар. Жұқпалы аурулардан кейін қалпына келтіру кезеңіндегі ЕДШ.	БеП	ТК	4	ОН3 ОН5 ОН6
12	Медициналық оңалту жүйесіндегі медициналық-техникалық құралдар	Физикалық медицина және реконструктивті ортопедиядан кейін пациенттерді және туа біткен себептерді қоса алғанда, аяқ-қолдары жоғалған пациенттерді оңалту және ампутация. Ортездеу, протездеу және ОТҚ қолдану технологиялары мен принциптері.	БеП	ТК		ОН3 ОН4
13	Медициналық оңалтуда нутритивті қолдау	Медициналық оңалту практикасында дисфагиямен ауыратын науқастарды жүргізу ерекшеліктері. Энтеральды тамақтану, түрлері. Тамақтану әдісі ретінде тамақтану. Операциядан кейінгі әртүрлі кезеңдерде құрсак қуысы мүшелеріне операциялық араласудан кейін науқастарды оңалту (көрсеткіштер, қарсы көрсеткіштер, оңалту бағдарламасының мазмұны). Гастроэнтерологиядағы медициналық оңалту. Асқазан және 12елі ішек жарасы бар пациентте оңалту әдістері.	БеП	ТК		ОН3 ОН5
	Барлығы				4	
	Қорытынды аттестация				4	
	Қорытынды				138	

Б- қосымша

Кәсіби стандарт: «Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)»

Кәсіптің карточкасы "7.2 Физикалық медицина және оңалту дәргері":	Міндетті еңбек функциялары:	1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуын және одан кейінгі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ жедел жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектеулерін анықтау мақсатында диагностикалық іс-шараларды жүргізу. 2. Оңалту әлеуетін ескере отырып, оның ішінде мүгедектерді медициналық оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде адам ағзасының функциялары, құрылымдары бұзылған және адам ағзасының тыныс-тіршілігінің шектеулері бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігі мен қауіпсіздігін, профилактикасын жүргізу және бақылау жөніндегі іс-шараларды тағайындау. 3. Физикалық медицина мен оңалтудағы функционалды диагностика. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму.
	Дағды 1: Адам ағзасының функциялары мен	Машықтар: 1. Шағымдарды жинауды және өмір мен аурудың толық тарихын, ақпаратты егжей-тегжейлі көрсете отырып, әлеуметтік және кәсіби тарихты жүзеге асыру. 2. Пациенттерді физикалық тексеруден өткізу және бағалау. 3. Шағымдарды, өмір тарихын және ауруды жинау кезінде алынған ақпаратты талдаңыз және алынған ақпаратты тексеру нәтижелерімен біріктіріңіз. 4. Өмірлік шектеулері, дене функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз. 5. Адам ағзасының тіршілік әрекетінің шектеулерінің, функциялары мен құрылымдарының жұмысының халықаралық жіктелуіне, тіршілік әрекеті мен денсаулығының шектеулеріне сәйкес бұзылу

Еңбек функциясы 1:

Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуын және одан кейінгі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ жедел жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектеулерін анықтау мақсатында диагностикалық іс-шараларды жүргізу.

құрылымдарының бұзылуын және одан кейінгі ауруларда және (немесе) жағдайларда, сондай-ақ науқастарда (ересектер, балалар) жедел жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектеулерін анықтау.

дәрежесін анықтау, науқастың физикалық және психомоторлық дамуындағы және (немесе) жай-күйіндегі ауытқуларды анықтау.

6. Пациенттерді тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.

7. МКФ ескере отырып, оңалту диагнозын қою алгоритмін қолдану, тіршілік әрекеті шектелген, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттерді дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану.

8. Тексеру кезінде алынған деректерді қорытындылау, МКФ ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдау және негіздеу, тіршілік әрекеті шектелген, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттерді зертханалық, аспаптық және клиникалық тексеру жоспарын жасау.

Білімдер:

1. Медициналық оңалтуды көрсету қағидалары.

2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары.

3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар.

4. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ өткір жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектелуі бар ересектер мен балаларды анамнез жинау және физикалық тексеру ерекшеліктері.

5. Этиологиясы, патогенезі, функциясының бұзылуының клиникалық көрінісі, адам ағзасының құрылымы, тіршілік әрекеті, дифференциалды диагностика, қалпына келтіру кезеңінің ерекшеліктері, асқынулар және оңалту процесінің мүмкін нәтижелері аурулар және (немесе) жағдайлар.

6. Мүгедектіктің даму себебі болып табылатын негізгі аурулары бар пациенттердегі клиникалық көрінісі, ағымының ерекшеліктері, негізгі және қатар жүретін аурулардың асқынулары.

7. Асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген, тыныс-тіршілігінің шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының

		бұзылуы бар пациенттерде диагностикалық және оңалту рәсімдерінің нәтижесінде туындаған симптомдары мен синдромдары, әртүрлі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде. 8. Тіршілік әрекетінің шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттер үшін арнайы функционалдық сынамаларды, тесттер мен шкалаларды таңдау әдістері мен алгоритмі. 9. Адам ағзасының функцияларын, құрылымдарын бұзудың және тіршілік әрекетін шектеудің сыныптары мен категориялары. 8. Тіршілік әрекетінің шектеулерінің, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының жұмысының халықаралық жіктелуіне, тіршілік әрекеті мен денсаулығының шектеулеріне сәйкес бұзылуының ауырлық дәрежесін анықтау принциптері. 10. Әр түрлі жас кезеңдеріндегі сау адам ағзасының дамуы мен жұмыс істеу заңдылықтары және функционалды жүйелер теориясы тұрғысынан денсаулықты қамтамасыз ету механизмдері; адам ағзасының функционалды жүйелерін қалыпты және патологиялық процестердің дамуымен реттеу ерекшеліктері. 11. Оңалту диагнозын тұжырымдау әдістері және оңалту әлеуеті.
	Дағды 2: Зертханалық және аспаптық диагностиканың тиісті әдістерін жүргізу негіздемесімен пациенттерді (ересектер, балалар) тексеруді жоспарлау.	Машықтар: 1. Науқасқа диагностикалық зерттеулерді тағайындау. 2. Клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру. 3. Диагностиканың зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық әдістерін жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау. Білімдер: 1. ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы клиникалық хаттамаларына және/немесе халықаралық ұсынымдарға сәйкес зертханалық және аспаптық зерттеулер. 2. Адам ағзасының функциялары, құрылымдары мен тіршілік әрекетінің бұзылуының клиникалық және параклиникалық диагностикалау әдістері.

	Дағды 3: Пациенттерді (ересектер, балалар) адам ағзасының функциялары мен құрылымдары бұзылған және одан кейінгі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ жіті жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар мамандарға консультацияға жіберу.	3. Медициналық көрсеткіштер/қарсы көрсеткіштер және зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу алгоритмі. 4. Ақпараттандырылған келісімге, ақпарат беруге және шектеулерге қатысты медициналық-құқықтық мәселелер. Машықтар: 1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерді дәрігер-мамандарға консультацияға жіберу қажеттілігін негіздеу. 2. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттердің көпсалалы оңалту тобын жоғары кәсіптік (медициналық емес) білімі бар мамандарға консультацияға жіберу қажеттілігін негіздеу. 3. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерге консультация беру кезінде алынған деректерді, дәрігер-мамандарды, жоғары кәсіптік (медициналық емес) білімі бар мамандарды (логопедтер, медициналық психологтар, әлеуметтік жұмыс жөніндегі мамандар) көпсалалы оңалту тобын түсіндіру және талдау. Білімдер: 1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдары бұзылған және одан кейінгі өмірлік шектеулері бар науқастарды маман дәрігерлерге жіберуді талап ететін жағдайлардың клиникалық көрінісі.
		Машықтар: 1. Ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациентке консультация беру кезінде алынған деректерді дәрігер-мамандар, жоғары кәсіптік (медициналық емес) білімі бар мамандар көпсалалы оңалту тобының, зертханалық, аспаптық және клиникалық зерттеулердің деректерін пациенттің әртүрлі функцияларының, құрылымдарының, тыныс-тіршілігінің (белсенділігі, қатысуы, қатысуы) бұзылу дәрежесі туралы түсінік алу мақсатында

Еңбек функциясы 2:

Оңалту әлеуетін ескере отырып, оның ішінде мүгедектерді медициналық оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде адам ағзасының функциялары, құрылымдары бұзылған және адам ағзасының тыныс-тіршілігінің шектеулері бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігі мен қауіпсіздігін, профилактикасын жүргізу және бақылау жөніндегі іс-шараларды тағайындау

Дағды 1:

Жасына қарамастан, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде оңалту әлеуетін ескере отырып, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалту жоспарын әзірлеу.

түсіндіру қоршаған орта факторларының әсері).

2. ХКФ ескере отырып, жан-жақты тексеру деректері бойынша пациенттің бұзылған және сақталған функциялары мен құрылымдарының жай-күйі, оның тіршілік әрекетінің жай-күйі туралы қорытынды жасау.

3. Оңалту әлеуетін анықтау, ХКФ ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдау.

4. Оңалту диагнозы мен оңалту әлеуеті негізінде оңалту мақсаттары мен міндеттерін бір күнге, бір аптаға, пациенттің бүкіл болу кезеңіне ХКФ ескере отырып тұжырымдау және негіздеу.

5. Оңалту көмегін көрсетудің әртүрлі кезеңдеріндегі медициналық оңалту нәтижесіне байланысты оңалту мақсаттары мен міндеттерін түзету.

6. Оңалту әлеуетін ескере отырып, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде тіршілік әрекеті шектелген, ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттер үшін оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу.

7. Ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды және одан кейінгі тыныс-тіршілігінің шектеулерін, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде жүргізу.

8. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдары бұзылған және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды тағайындау және жүргізу үшін, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде мультидисциплинарлық бригада мамандарына жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.

Білімдер:

1. МКФ, бағалау әдістері, мотор функцияларының бұзылуының нұсқаларын жіктеу, жоғары психикалық функциялар, психозмоционалды күй, сөйлеу, жазу, гигиеналық дағдылар, тұрмыстық дағдылар және адам ағзасының жұмысының басқа аспектілері.

		2. Оңалту әлеуеті ұғымдары, оңалту әлеуетін анықтау әдістері, оңалту әлеуетінің факторлары, оңалту әлеуетін пайдалану. 3. ДДҰ ұсынысы бойынша функциялардың бұзылу дәрежесін бағалаудағы функционалдық сыныптар, функционалдық сыныптардың градациясы. 4. Медициналық оңалтудың негіздері, медициналық оңалтудың әртүрлі кезеңдерінде оңалту іс-шараларын жүргізудің мақсаттары мен міндеттері. 5. Мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, жұқпалы емес аурулар, қатар жүретін аурулар, патологиялық жағдайлар кезінде пациенттерді медициналық оңалту негіздері. 6. Мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, қатар жүретін инфекциялық емес аурулар кезінде пациенттердің денесіне оңалту іс-шараларының әсер ету тетіктері аурулар, патологиялық жағдайлар.
	Дағды 2: Медициналық оңалтудың жекелеген нысандары мен әдістерін қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді ескере отырып, пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалтудың міндеттерін шешуге және мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған медициналық оңалтудың жеке бағдарламасын қалыптастыру, физиотерапияны және қозғалысты оңалту әдістерін (ЕДШ/	Машықтар: 1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациентке қолданылатын әсерлердің қарқындылығының қозғалыс режимін, жеке шекараларын анықтау. 2. Медициналық оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шараларды жүргізуді шектейтін қауіп факторлары мен факторларды айқындау. 3. Адам ағзасының бұзылған функциялары мен құрылымдарын, әртүрлі аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттің тыныс-тіршілігінің шектеулерін түзету мақсатында дәрілік препараттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және емдік тамақтануды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау. 4. Медициналық оңалту процесінде физиотерапияны қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау. 5. Емдік дене шынықтырудың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау. 6. Қолмен техниканың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау. 7. Медициналық оңалту жүргізу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің,

	кинезиотерапия) тағайындау	жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың қайталама профилактикасын немесе лечения жүргізу. 8. Оңалту әлеуеті мен оңалту мақсаттарына сәйкес пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жалғастыру үшін медициналық оңалту бойынша көмек көрсетудің тиісті кезеңдерінің медициналық ұйымдарына жіберу. 9. Медициналық көрсеткіштерді және емдік физикалық факторларды (физиотерапия) тағайындауға қарсы көрсеткіштерді анықтау. 10. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде физиотерапияны қолданудың мақсаттары мен міндеттерін, реттілігін анықтау. 11. Емдік физикалық факторларды (физиотерапия) тағайындау, әдіс пен әдістемені таңдау және аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге физиотерапия жүргізу мүмкіндігі. 12. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, физиотерапияны қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе емдеу жүргізу. 13. Емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапия) тағайындауға медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді айқындау. 14. Емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапияны) тағайындау мақсатында пациенттердегі аурулар және (немесе) патологиялық жағдайлар кезінде адам ағзасының қалыпты анатомиялық-функционалдық жай-күйін бағалау. 15. Емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапияны) тағайындау мақсатында жасына байланысты анатомиялық-функционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді қарау және тексеру әдістерін пайдалану, тексеру нәтижесінде алынған деректерді түсіндіру және талдау. 16. Көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерге сәйкес осы пациентке емдік дене шынықтыруды тағайындау және жүргізу үшін осы сәтте барлық ілеспе ауруларды ескере отырып, пациент емдік дене шынықтыруға бағытталған патологиясы
--	---------------------------------------	---

мен функциялары бұзылған пациенттерді қосымша зертханалық, аспаптық, функционалдық тексеру деректерін түсіндіру.
17. Мақсаттар мен міндеттерді айқындау, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапияны) қолдануды негіздеу.

18. Емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия), ЕДШ кешендерін құрастыру және аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге ЕДШ (кинезиотерапия) жүргізу қабілетін тағайындау.

19. Емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия) жүргізу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың профилактикасын немесе лечение жүргізу.

20. Қолмен манипуляцияларды тағайындауға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.

21. Адам ағзасының анатомиялық-функционалдық жай-күйін қолмен манипуляцияларды тағайындау мақсатында пациенттердегі аурулар және (немесе) патологиялық жай-күйлер кезінде нормада бағалау.

22. Аурулармен және (немесе) жағдайлармен ауыратын науқастарды қарау және тексеру әдістерін қолмен манипуляция тағайындау мақсатында жас ерекшеліктерін ескере отырып пайдалану, тексеру нәтижесінде алынған деректерді түсіндіру және талдау.

23. Мақсаттар мен міндеттерді анықтау, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде қолмен манипуляцияны қолдануды негіздеу.

24. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге қолмен манипуляция тағайындау.

25. Пациенттердің аурулары және (немесе) жай-күйі кезінде зертханалық диагностиканың симптомдарымен нәтижелеріне мониторинг жүргізу, физиотерапия, емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия) жоспарын түзету, физиотерапиялық емдеуге және қозғалысты оңалтуды жүргізуге пациенттің ағзасының жеке реакциясы мен ағымының ерекшеліктеріне қарай қолмен манипуляциялау.

25. Функционалдық сынақтарды жүргізу.

26. Паравертебральды, артикулярлы және периартикулярлы манипуляцияларды жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.

Білімдер:

1. Әр түрлі аурулары немесе жағдайлары бар науқастарды медициналық оңалту әдістері.
2. Мүгедектіктің, жұқпалы емес аурулардың, перинаталдық кезеңнің проблемаларының себебі болып табылатын негізгі аурулар кезінде функциялардың, белсенділіктің және қатысудың бұзылу ерекшеліктері.
3. Өмірдің алғашқы үш жылындағы қозғалыстың функционалды жүйесінің онтогенезі, өмірдің алғашқы үш жылындағы баланың танымдық және сөйлеу функцияларының дамуы.
4. Бағалау әдістері, мотор функцияларының бұзылуының нұсқаларын жіктеу, жоғары психикалық функциялар, психоэмоционалды күй, сөйлеу, жазу, гигиеналық дағдылар, тұрмыстық дағдылар және адам ағзасының жұмысының басқа аспектілері.
5. Оңалту іс-шараларын аяқтау критерийлері және адам ағзасының функциялары, құрылымдары мен шектеулері бұзылған пациенттерді бағыттау қағидаттары кейінгі кезеңдерде медициналық оңалту бойынша көмек көрсету немесе оны аяқтау үшін тыныс-тіршілікті қамтамасыз етуге арналған.
6. Медициналық оңалтудағы, медициналық оңалту процесін басқарудағы көпсалалы жұмыс принциптері.
7. Пациенттерге медициналық оңалту жүргізу нәтижесінде мүмкін болатын асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген симптомдары мен синдромдары.
8. Өмір сүру шектеулері, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттер үшін оңалтудың техникалық құралдары мен ассистивті технологияларды тағайындау қажеттілігін талдау әдістері.
9. Қоршаған органы талдау әдістері (үйде, пәтерде, жұмыс орнында, медициналық ұйымда) тіршілік әрекетінің шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар науқастар.

		10. Жас ерекшеліктерін ескере отырып, әртүрлі аурулар немесе жағдайлар кезінде емдік физикалық факторлардың (физиотерапия) (электро -, магниттік -, жарық -, механикалық -, гидро -, термотерапия) және санаторий-курорттық емдеудің (Климаттық -, бальнео -, пелоидотерапия) әдістері. 11. Емдік физикалық факторлардың (физиотерапияның) аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттердің денесіне, оның ішінде әртүрлі жас кезеңдерінде әсер ету механизмі. 12. Курорттық емдеу әдістері, климаттық терапия, бальнеотерапия, пелоидотерапия, курорттардың түрлері, курорттық факторлардың жіктелуі. медициналық көрсеткіштер және санаторий-курорттық емдеуге жіберуге қарсы көрсеткіштер. 13. Қолданылатын емдік физикалық факторлардың (физиотерапия) әсерін күшейту, жинақтау және жою принциптері, медициналық оңалту процесінде медициналық араласуды жүргізу қауіпсіздігі қағидаттары. 14. Әртүрлі аурулары немесе жағдайлары бар емделушілерге қолданылатын физиотерапия құралдары мен әдістері. 15. Физиотерапия (кинезиотерапия), қолмен манипуляциялар қолданылатын аурулардың патогенезі және саногенезі. 16. Медициналық дене шынықтыру (кинезиотерапия), адам ағзасына көмек көрсетудің әртүрлі кезеңдеріндегі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде қолмен манипуляциялардың әсер ету механизмі. 17.Сүйек-буын жүйесін бағалаудың объективті әдістері (буын индекстері, буынның функционалдық қабілетін анықтау және т. б.) 18. Медициналық көрсеткіштер және емдік паравертебральды, буын ішілік және периартикулярлық манипуляцияларды жүргізуге қарсы көрсеткіштер. 19. Асқынулардың дамуына шұғыл көмек көрсету алгоритмдері 20. Функционалдық сынақтарды өткізу әдістемелері.
Еңбек функциясы 3: Физикалық медицина мен	Дағды 1: Пациенттерде (ересектер, балалар)	Машықтар: 1. Функционалды диагностика әдістерін таңдау науқастың клиникалық жағдайына сәйкес,

оңалтудағы функционалды диагностика.	функционалды сынақтар жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.	өмірлік шектеулері бар және ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы. 2. Функционалды сынақтарды өткізуді негіздеу. Білімдер: 1. Жүрек-қан тамырлары, тыныс алу, жүйке-бұлшықет жүйелерін функционалды диагностикалау әдістері. 2. Медициналық көрсеткіштер және функционалды сынақтарды жүргізуге қарсы көрсеткіштер. 3. ЭКГ жүктемелік тестілеуді (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия), кардиопульмоналды тест жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
	Дағды 2: Пациенттердегі (ересектер, балалар) функционалды зерттеулердің нәтижелерін орындау және түсіндіру	Машықтар: 1. ЭКГ, жүктеме ЭКГ тестін (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия), кардиопульмоналды тестті орындау дағдыларын меңгеру. 2. Жүктеме ЭКГ тестінің нәтижелерін талдау (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия) және тестті тоқтату критерийлерін анықтау. 3. Пикфлуометрия, оксигемометрия нәтижелерін орындау және түсіндіру дағдыларын меңгеру. 4. ENMG нәтижелерін орындау және түсіндіру дағдыларын меңгеру. 5. Пациенттерге медициналық оңалту бойынша медициналық көмек көрсету кезінде зерттеу нәтижелерін түсіндіру және біріктіру. Білімдер: 1. ЭКГ, кардиопульмоналды тест көрсеткіштері қалыпты және патологияда. 2. Стресс-тест, жүктеме ЭКГ тестін өткізуге арналған көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, нақты пациентке арналған стресс-тест әдістері. 3. Өткізу әдістемелері, нормативтік көрсеткіштер, жүктеме ЭКГ тестінің нәтижелерін талдау (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия). 4. ЭКГ жүктеме сынағының жабдықтары мен хаттамалары. 5. Өткізу әдістемесі, нормативтік көрсеткіштер, пикфлуометрия, оксигемометрия нәтижелерін талдау.

		6. Функционалды зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру, олардың болжамды мәні. 7. Пациенттердегі өкпе функциясының бұзылуын диагностикалаудың негізгі әдістері. 8. Клиникалық симптомдар мен синдромдар, тыныс алу органдарының ауруларының жиі кездесетін түрлерін функционалды диагностикалау әдістері. 9. Тыныс алу органдарының ауруларының жиі кездесетін түрлерінде обструктивті, рестриктивті және аралас типтегі сыртқы тыныс алу функциясының көрсеткіштері. 10. Жүйке жүйесінің клиникалық физиологиясы мен биофизикасының теориялық негіздері. 11. Диагностикалық критерийлер әртүрлі жас топтарының нормалары және жүйке жүйесінің ауруларындағы патологиялар.
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	Машықтар: 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. Білімдер: 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).

		3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық апаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму.	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. Білімдер: 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).

		3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ұнтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	

Оқу-әдістемелік орталығының меңгерушісі

Б.З. Долтаева